

Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: «Μέτρα προστασίας και συνθήκες διαβίωσης στις φυλακές κατά την πανδημία»

I. Ενώ η πανδημία βρίσκεται σε εξέλιξη, η Κυβέρνηση με την πολιτική της έχει προκαλέσει σοβαρή υπερπλήρωση των φυλακών. Ειδικότερα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία (**1.9.2020**) στις ελληνικές φυλακές κρατούνται **11.501** άτομα ενώ οι θέσεις κράτησης παραμένουν συνολικά **10.175**. Ωστόσο, η υπερπλήρωση εμφανίζεται σαφέστερα καθόσον πρόκειται για τον κύριο όγκο των κλειστών φυλακών ενηλίκων ανδρών, όπου σε **7.325** θέσεις κρατούνται **9.357** άτομα, δηλ. 2.032 περισσότερα, ήτοι υπερπλήρωση **127%**. Σημειώνεται μάλιστα ότι σε ορισμένες φυλακές η υπερπλήρωση υπερβαίνει το 200% (π. χ. ΕΚΚΝ Βόλου, Κ.Κ. Κομοτηνής, Κ.Κ. Τρίπολης, Κ.Κ. Κω). Κατ' αποτέλεσμα σε πολλές φυλακές, ιδίως στις λεγόμενες «καινούργιες» (π.χ. Τρικάλων, Νιγρίτας, Δομοκού), μεγάλος αριθμός κρατουμένων δεν διαθέτουν κλίνη με αποτέλεσμα να κοιμούνται στο πάτωμα ενώ σε κάποιες από τις «παλιές» έχουν τοποθετηθεί, μετά από πολλά χρόνια, τριώροφα κρεβάτια. Ωστόσο, σύμφωνα με την ειδική οδηγία του ΕΟΔΥ για τα Καταστήματα Κράτησης («ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟ SARS-CoV-2 (COVID-19) ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ», 7 Μαΐου 2020) θα πρέπει να τηρούνται μέτρα φυσικής αποστασιοποίησης. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, το πρώτο κρούσμα κορωνοϊού σε 27χρονο Έλληνα κρατούμενο ήδη εντοπίστηκε στο Κ.Κ. Κομοτηνής στο οποίο η υπερπλήρωση φθάνει το 206%, καθώς σε 162 θέσεις κρατούνται 334 κρατούμενοι.

II. Σ' αυτό το πλαίσιο, και ενώ είναι συνεχείς οι διαμαρτυρίες των κρατουμένων αλλά και των εργαζομένων στις φυλακές, η κυβέρνηση καταναλώνεται στην αδιαφανή διαχείριση του δημόσιου χρήματος με απευθείας αναθέσεις, στη χρηματοδότηση προσωπικών δημοσίων σχέσεων, σε πελατειακές-κομματικές τοποθετήσεις προϊσταμένων, σε περιορισμούς δικαιωμάτων των κρατουμένων και φθηνή εντυπωσιοθηρία. Βέβαια το

κυβερνητικό ψευτοδόγμα «νόμος και τάξη» αποδείχτηκε εντελώς διάτρητο καθώς δεν εμπόδισε την εισαγωγή σε φυλακή (Κ.Κ. Κέρκυρας), μετά από πάρα πολλά χρόνια, όπλων (!) Παράλληλα όμως η κυβέρνηση της ΝΔ, διά των αρμοδίων προσώπων, εμπαίζει του κρατουμένους καθώς ενώ υποσχέθηκε τη νομοθετική πρόβλεψη μέτρων αποσυμφόρησης των φυλακών, αυτό ποτέ δεν έγινε πράξη. Η κοροϊδία ολοκληρώθηκε με την ανακοίνωση, αντί για αυτά, ενός πακέτου μέτρων περιστολής των δικαιωμάτων των κρατουμένων (βλ. Υπουργ. Συμβούλιο της 31.7.2020).

Τις προηγούμενες μέρες επανήλθαν τα μέτρα περιορισμού στις φυλακές και ειδικότερα (έγγραφο ΓΓΑΠ αρ. πρωτ. 6347, από 13.08.2020) όπως συνάγεται από δημοσιεύματα: Απαγόρευση των ελεύθερων επισκεπτηρίων, περιορισμό στο ελάχιστο των κλειστών επισκεπτηρίων συγγενών και δικηγόρων, απαγόρευση μεταφοράς οιαδήποτε είδους φαγητού και ένδυσης από επισκέπτες σε κρατούμενους, απαγόρευση μεταγωγών κρατουμένων προς εξωτερικά νοσοκομεία για ιατρικές εξετάσεις.

III. Ήδη η Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΟΣΥΕ) με σχετική ανακοίνωσή της (24.8.2020, αρ. πρωτ. 146) σημείωσε ότι *«τα μέτρα αυτά που προσφάτως ελήφθησαν ξανά για τις Φυλακές βρίσκονται σε μία αντίφαση, αφενός περιορίζοντας βασικά ευεργετήματα των κρατουμένων, όπως είναι οι άδειες και θέτοντας σοβαρούς περιορισμούς σε βασικές λειτουργίες των φυλακών, όπως είναι τα επισκεπτήρια, ενώ αφετέρου εξακολουθούν να γίνονται μετακινήσεις κρατουμένων στις δικαστικές, ανακριτικές και αστυνομικές αρχές»*. Στο ίδιο πνεύμα και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης (ΠΟΥΕΦ) με σχετική επιστολή της (26-8-2020, αρ. πρωτ. 257) σημείωσε ότι *«το μνημόνιο ενεργειών δεν εφαρμόστηκε ποτέ επί της ουσίας, καθώς τα τεστ για την νόσο Covid-19 δεν έφτασαν ποτέ ή έφτασαν ελάχιστα στα Καταστήματα Κράτησης και σε πολλές περιπτώσεις δεν έλαβε χώρα καν ούτε η εκπαίδευση του εξειδικευμένου προσωπικού στη λήψη των δειγμάτων»* και πρότεινε *«την προμήθεια από κάθε Κατάστημα Κράτησης ικανού αριθμού τεστ για Covid-19, ... »*

IV. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την Οδηγία του ΕΟΔΥ (7 Μαΐου 2020) *«Το επισκεπτήριο είναι σημαντικό για τη διατήρηση της ψυχικής υγείας των κρατουμένων. Συνεπώς η αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων επικοινωνίας με τις οικογένειές τους, τους φίλους τους και άλλους επισκέπτες που δεν θα τους επιβαρύνουν οικονομικά κρίνεται επιβεβλημένη»*. Παράλληλα οι διεθνείς οργανισμοί, ιδίως δε το Συμβούλιο της Ευρώπης [: PC-CP (2020) 5 COVID-19 RELATED STATEMENT BY THE MEMBERS OF THE COUNCIL FOR PENOLOGICAL CO-OPERATION WORKING GROUP (PC-CP WG), 17 April 2020, Commissioner for Human Rights, COVID-19 pandemic: urgent steps are needed to protect the rights of prisoners in Europe, 6.4.2020, CPT Δήλωση αρχών σχετικά με τη μεταχείριση των ατόμων που στερούνται της ελευθερίας τους στο πλαίσιο της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19), 20 Μαρτίου 2020] έχουν προτείνει σε περίπτωση λήψης μέτρων περιορισμού κατά την πανδημία, να λαμβάνονται αντίστοιχα αντισταθμιστικά μέτρα (π.χ. διανομή δωρεάν τηλεκαρτών, επιπλέον ηλεκτρονικά επισκεπτήρια) ώστε το τελικό ισοζύγιο δικαιωμάτων των κρατουμένων να παραμένει ίδιο. Εξάλλου, σε χώρες όπως η Γαλλία και Πορτογαλία υιοθετήθηκαν μέτρα αποσυμφόρησης / πρόωρης απόλυσης, ενώ στη Γερμανία δόθηκαν κινητά τηλέφωνα με προπληρωμένες κάρτες για επικοινωνία με τις οικογένειες των κρατουμένων.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός

- Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την προστασία της υγείας των κρατουμένων και των υπαλλήλων των Καταστημάτων Κράτησης; Πως εξασφαλίζεται η υγιεινή στους χώρους διαβίωσης κρατουμένων (πτέρυγες);
- Υπάρχουν κρούσματα κορωνοϊού στις ελληνικές φυλακές; Ποιες ενέργειες έγιναν στο Κ.Κ. Κομοτηνής μετά τον εντοπισμό του κρούσματος κορωνοϊού σε κρατούμενο;
- Πώς υλοποιείται η οδηγία ΕΟΔΥ για μέτρα φυσικής αποστασιοποίησης μεταξύ των κρατουμένων σε συνθήκες υπερσυνωστισμού;
- Προτίθεται η Κυβέρνηση να συγκροτήσει ειδική επιτροπή για την παρακολούθηση της πανδημίας στις φυλακές και την επεξεργασία κατάλληλων μέτρων;
- Πόσοι κρατούμενοι κοιμούνται στο πάτωμα και πόσοι σε τριώροφα κρεβάτια;
- Προτίθεται η κυβέρνηση να αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία για την αποσυμφόρηση των φυλακών;
- Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση ως αντιστάθμισμα στον περιορισμό των δικαιωμάτων των κρατουμένων; Με ποιο τρόπο διατηρείται η επαφή/επικοινωνία των κρατουμένων με το οικογενειακό τους περιβάλλον κατά την πανδημία;
- Με ποιο τρόπο καλύπτονται οι υγειονομικές ανάγκες των κρατουμένων δοθέντος ότι δεν μπορούν να νοσηλευτούν σε εξωτερικά νοσοκομεία ή να κάνουν ιατρικές εξετάσεις σε αυτά;
- Γιατί απαγορεύονται τα κλειστά επισκεπτήρια των κρατουμένων αφού κατά την επικοινωνία αυτή μεσολαβεί(προστατευτικό) τζάμι μεταξύ επισκέπτη και κρατουμένου;
- Σε ποια νομική βάση στηρίζεται η απαγόρευση τακτικών αδειών και επισκεπτηρίων στους κρατουμένους, καθώς οι θεσμοί αυτοί προβλέπονται στο Σωφρονιστικό Κώδικα και τον αντίστοιχο Εσωτερικό Κανονισμό, δηλ. σε τυπικό νόμο ή Υπουργική Απόφαση; Αρκεί ένα απλό έγγραφο της Γεν. Γραμματέως Αντεγκληματικής Πολιτικής για να ανασταλεί η ισχύς του Σωφρονιστικού Κώδικα;
- Ομαδικές (π.χ. αθλητικές, ψυχαγωγικές) δραστηριότητες που ακυρώθηκαν, αντικαταστάθηκαν από άλλες και ποιες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Λάμπας Σπύρος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη Ελένη

Αλεξιάδης Τρύφων

Αμανατίδης Γιάννης
Αναγνωστοπούλου Σία
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυγέρη Δώρα
Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βερναρδάκης Χριστόφορος
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκιόλας Γιάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ελευθεριάδου Σουλτάνα
Ζαχαριάδης Κώστας
Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Ηγουμενίδης Νίκος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καλαματιανός Διονύσης
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κασιμάτη Νίνα
Καφαντάρη Χαρά
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μουζάλας Γιάννης
Μπάρκας Κώστας
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάτσιου Κατερίνα

Πέρκα Θεοπίστη

Πούλου Γιώτα

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης

Σπίρτζης Χρήστος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χαρίτου Δημήτρης

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος